

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 706) 64 715, faks. (8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt, <http://enmin.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-

Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13¹, 14, 14¹, 15¹, 16, 19, 20, 20¹, 20², 22, 22¹, 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39¹, 39³, 39⁵, 39⁶, 45, 46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1¹, 39⁷, 48¹, 48², 58¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – AIEĮ projektas), Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17, 21¹, 22, 31, 39, 48, 48¹, 48², 48³, 52¹, 73², 75² straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju² skirsniu įstatymo projektą (toliau – EEĮ projektas), Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 13, 13¹, 33 ir 37 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – EĮ projektas), Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1, 2, 5, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – ADĮ projektas), Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2755 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ADĮ projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektą (toliau – PAVPŪV projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) Vyriausybei svarstyti.

Įstatymų projektų parengimą paskatinusios priežastys – į nacionalinę teisę siekiama perkelti Europos Parlamento ir Tarybos 2023 m. spalio 18 d. direktyvą (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652 (toliau – Direktyva), pagerinti energetikos srities reglamentavimą mažinant administracinę našta ir pateikiant aiškesnį reglamentavimą.

AIEĮ projektu perkeliant Direktyvą siekiama:

1. nustatyti privalomą tikslą iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) pagaminto nebiologinės kilmės kuro, naudojamo galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, nustatant ir šio tikslo mažinimo galimybes, bei siektiną tikslą AEI suvartojimui pramonės sektoriuje energetikos ir ne energetikos tikslais ir užtikrinti šių tikslų įgyvendinimą;
2. nustatyti siektiną tikslą dėl pažangiųjų energijos iš AEI gamybos technologijų diegimo;
3. apibrėžti atvejus, kada AEI plėtra gali būti laikoma atitinkanti viršesnę viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslą;
4. skatinti savanoriškas pramonės gaminių, pagamintų naudojant AEI ir iš AEI pagamintą nebiologinės kilmės kurą, ženklavimo sistemas;
5. užtikrinti, kad leidimų išdavimo procedūros netruktų ilgiau nei nustatyta Direktyvoje;
6. patikslinti AEI kilmės garantijų (toliau – kilmės garantija) reglamentavimą aiškiai nustatant, kokiais atvejais yra galimi sandoriai dėl kilmės garantijų, nustatant, kaip turi būti nurodoma

gamybos pradžios ir pabaigos data, patikslinant, kokiam energijos vienetui suteikiama kilmės garantija, įtraukiant iš AEI pagamintą nebiologinės kilmės kurą ir atliekant kitus redakcinius pakeitimus;

7. įtraukti kurą iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, kuriems būtų taikomi tvarumo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio sumažėjimo kriterijai;

8. nustatyti naują tikslą, kad ŠESD, susidaranti dėl iš AEI pagaminto nebiologinės kilmės kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarantių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, sumažės mažiausiai 70 procentų;

9. užtikrinti Direktyvos nuostatų, susijusių su pakopiniu biomasės naudojimo principu (biomasės panaudojimu energetiniais tikslais), biomasės tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijų taikymu šilumos, elektros energijos gamybos įrenginiuose, perkėlimu į nacionalinę teisę;

10. įtvirtinti nuostatas dėl paspartintų atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų saulės šviesos energijos ir vėjo elektrinėms, perdavimo ir skirstomiesiems tinklams bei kaupimo įrenginiams;

11. užtikrinti, kad AEI plėtros procesai padėtų įgyvendinti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“;

12. užtikrinti visų tikslų, nustatytų Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 1 straipsnio 4 ir 5 dalyse, pasiekimo stebėseną;

13. užtikrinti galimybę sudaryti bendradarbiavimo susitarimus dėl iš AEI pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimo tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių;

14. sukurti sąlygas valstybėms narėms vykdyti bendrus AEI projektus sausumos ir jūrinėje teritorijoje.

AIEI projektu tobulinant teisinį reglamentavimą dėl AEI plėtros siekiama:

1. spręsti problemą, kai norint pakeisti veiklą asmenims, priskiriamiems tai pačiai elektros energetikos sistemos pralaidumų grupei pagal Vyriausybės 2023 m. vasario 1 d. nutarimą Nr. 65¹, būtina sąlyga, kad būtų laisvų pralaidumų, taip pat, kai fiksuotą elektros energijos iš AEI tarifą gavę asmenys, kuriems kaip parama buvo suteikta ir prijungimo prie elektros tinklų nuolaida, pasibaigus 12 metų skatinimo laikotarpiui ir kurie nori keisti veiklą, privalėtų grąžinti prijungimo prie elektros tinklų nuolaidą.

2. AIEI projektu keičiamu Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsniu siekiama, kad:

- statybą leidžiantis dokumentas būtų išduodamas atlikus visas būtinas procedūras;
- patikslinama, kad nesudarius privalomo susitarimo dėl veiklos žemės sklypuose sąlygų statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas;

- energijos kaupimo įrenginių statyboms tam tikrais atvejais nereikėtų keisti žemės paskirties;
- būtų įtvirtinta, nuo kurio momento laikoma, kad yra planuojama statyti didesnę kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinę;

- būtų aiškiai nustatoma, kada asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, su žemės sklypo ir (ar) statinio savininku privalo sudaryti susitarimus dėl vėjo elektrinių statybos, o kada neprivalo;

- būtų įtvirtintas papildomas pranešimų registravimas valstybės įmonėje Registrų centre (žemės sklypų savininkų vieno vėjo elektrinės stiebo atstume ir atstumu nuo vieno vėjo elektrinės stiebo iki keturių vėjo elektrinės stiebų);

- būtų įtvirtinta, kad asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, asmenims siųsdamas informacinius pranešimus Energetikos ministerijos interneto svetainėje paskelbtais pavyzdiniais pranešimais.

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/25c7b3f0a2d211ed8df094f359a60216>

3. Nustatyti konkretų terminą, per kurį vystytojas galėtų kreiptis į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą (toliau – Taryba) dėl savo teisių pažeidimo.

EEĮ projektu perkeliant Direktyvą siekiama:

1. sutrumpinti leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį bei leidimo gaminti elektros energiją, kai jis išduodamas atlikus atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą išdavimo terminą;
2. užtikrinti, kad perdavimo tinklų operatorius skelbtų informaciją apie AEI dalį ir išmetamą ŠESD kiekį bei jų prognozes;
3. nustatyti pareigą energijos kaupimo įrenginius – buitines ir pramonines baterijas, gaminantiems asmenims užtikrinti, kad būtų galimybė susipažinti su šių baterijų informacija.

EEĮ projektu tobulinant teisinį reglamentavimą dėl AEI plėtros siekiama:

1. spręsti situaciją, kai statant elektrinę, įskaitant hibridinę elektrinę ar (ir) kaupimo įrenginį, gamintojas negali užtikrinti atitikties techniniams reikalavimams, kurie neturi reikšmingos įtakos energetikos sistemai (pavyzdžiui, pateiktas ne visos apimties matematinis modelis, nėra pateikta matematinio modelio patikrinimo ataskaita, matematinio modelio veikimas neatitinka bandymo metu fiksuotų parametrų), tačiau šią atitiktį užtikrinti gali po kurio laiko ar kitame hibridinės elektrinės statybos etape (pavyzdžiui, užbaigiant saulės elektrinės arba kaupimo įrenginio statybą ir atliekant jų atitikties techniniams reikalavimams vertinimą);
2. patikslinti prievolių įvykdymo užtikrinimo dalį, kuria pasinaudoja tinklų operatorius, kai nėra vykdomi gamintojo išpareigojimai atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo Elektros energetikos įstatymo pakeitimai², kuriais nustatomi nauji leidimų plėtrai galiojimo terminai (24 mėnesių laikotarpiui statant ar įrengiant saulės šviesos energijos elektrines, kurių leistina generuoti galia yra mažesnė kaip 6 MW ir 48 mėnesių laikotarpiui statant ar įrengiant elektros energijos gamybos įrenginius ir energijos kaupimo įrenginius);
3. užtikrinti, kad kai gamintojas leidimo plėtrai galiojimo metu siekia sumažinti leistiną generuoti galią, elektros tinklų pralaidumai būtų atlaisvinti, kai tik gamintojas nusprendžia tą padaryti;
4. užtikrinti elektrinės, kaupimo įrenginių ir vartotojo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų procesų atitiktį Lietuvos Respublikos statybos įstatymui;
5. suteikti galimybę išskaidyti elektrinę ar hibridinę elektrinę į du atskirus projektus laikantis tam tikrų reikalavimų;
6. spręsti susidariusią problemą dėl šiuo metu galiojančio reglamentavimo, kai elektros tinklų pralaidumai vartotojo energetikos įrenginiams, prijungiamiems prie elektros perdavimo tinklo, rezervuojami 5 metams. Pagal galiojantį reglamentavimą tas pats subjektas gali rezervuoti neribotą skaičių pralaidumų skirtingose vietose elektrolizės ar kitiems vartotojo energetikos įrenginiams prijungti, tačiau nėra jokios atsakomybės tokį įrenginį prijungti, tai yra po 5 metų įrenginiai gali būti neprijungti. Tokia situacija ilgainiui gali sukelti šias problemas:
  - a. įgyvendinant naują projektą negalės būti prijungti įrenginiai, kadangi elektros tinklų pralaidumai bus rezervuoti nevystomiems projektams;
  - b. įgyvendinant naują projektą reikės investuoti į elektros tinklų plėtrą, neefektyviai išnaudojant elektros tinklus, kadangi nevystomo projekto statyba taip ir nebus baigta.

EĮ projektas parengtas siekiant suderinti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo nuostatas su pakeitimais, siūlomais įtvirtinti EEĮ projekte, susijusiais su trumpesniais leidimo modernizuoti iš AEI elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį bei leidimo gaminti elektros energiją, kai jis išduodamas atlikus iš AEI elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą, išdavimo terminais.

² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5710c1d0a62911eea5a28c81c82193a8>.

PŪVPAVĮ projektas parengtas siekiant suderinti Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas su pakeitimais, siūlomais įtvirtinti AIEĮ projekte, susijusiais su viršesnio viešojo intereso ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslo, paspartintų atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų ir trumpesnių leidimo modernizuoti iš AEI elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį bei leidimo gaminti elektros energiją, kai jis išduodamas atlikus atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą, išdavimo terminų nustatymu. Poreikis viršesnio viešojo intereso nuostatas perkelti į AIEĮ projektą susijęs su tuo, kad viršesnio viešojo intereso ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslo nuostatos yra tiesiogiai susijusios su leidimų išdavimo administracine procedūra plėtojamiems energijos iš AEI gamybos įrenginiams, AEI naudojančioms elektrinėms ir energijos kaupimo įrenginiams bei jų prijungimui prie perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų. PŪVPAVĮ projekte, atsižvelgiant į AIEĮ projekte nustatytus trumpesnius leidimų išdavimo terminus ir siekiant juos atitikti, nustatyti atvejai, kai paspartintos plėtros zonose plėtojamiems AEI naudojantiems įrenginiams yra atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV).

ADI projektu siekiama įtvirtinti šiuos esminius pakeitimus:

1. įtvirtinti sąvoką „elektrinių transporto priemonių baterija“ ir patikslinti sąvokas „degalų tiekėjas“, ir „degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių“;
2. padidinti degalų iš atsinaujinančių išteklių tiekimo įpareigojimus atsižvelgiant į Direktyvoje nustatytus tikslus;
3. įtvirtinti Direktyvoje nustatytus daugiklius, taikomus skirtingų degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – DAEI) tiekimui, nustatant, kad atitinkami daugikliai būtų pritaikomi ir sugeneruojant DAEI apskaitos vienetus;
4. nustatyti degalų tiekėjams papildomus lankstumo mechanizmus, leidžiančius perkelti dalį sugeneruotų DAEI apskaitos vienetų į ateinančius kalendorinius metus;
5. užtikrinti, kad degalų tiekimo įpareigojimų mechanizmas būtų grįstas proporcingomis sankcijomis sudarant galimybes neįgyvendinus dalies įpareigojimo jį įgyvendinti ateinančiais kalendoriniais metais;
6. nustatyti naujus, ilgesnius terminus degalų tiekėjams pateikiant metines audito ataskaitas ir Tarybai, įvertinant metines audito ataskaitas;
7. įpareigoti degalų tiekėjus į Sąjungos duomenų bazę teikti informaciją apie sandorius, susijusius su DAEI tiekimu;
8. sudaryti galimybes iš AEI pagamintą nebiologinės kilmės kurą įskaityti į degalų tiekėjų įpareigojimų įgyvendinimą, jeigu jis yra naudojamas kaip tarpinis produktas gaminant įprastinius degalus;
9. susiaurinti pažangiųjų biodegalų gamybai tinkamų naudoti žaliavų vertinimo metodikos apimtį iki biologinės kilmės žaliavų vertinimo;
10. nustatyti pareigą transporto priemonių gamintojams užtikrinti, kad transporto priemonėse būtų naudojamos informacinės valdymo sistemos, leidžiančios vartotojams ir trečiosioms šalims susipažinti su duomenimis, susijusiais su baterijos būkle, įkrovos būseną, įkrovimo galios parametrais ir baterijos talpa;
11. nustatyti, kad vartotojams būtų prieinama informacija apie degalų sudėtyje naudojamus biodegalus ir jų žaliavas bei kilmės šalį;
12. nustatyti papildomas sankcijas, taikomas degalų tiekėjams už audito ataskaitos nepateikimą ir vengimą registruotis į DAEI apskaitos vienetų sistemą.

ADI projektu Nr. 2 siekiama suvienodinti elektros energijos iš AEI apskaičiavimo taisyklės, kai elektros energija yra patiekama į transporto sektorių, numatant, kad būtų atsižvelgiama į vidutinę AEI bendro elektros energijos suvartojimo procentinę dalį.

Detaliau Įstatymų projektuose siūlomos nuostatos aptariamose Įstatymų projektuose aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektus būtina priimti siekiant tinkamai perkelti Direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę ir užtikrinti, kad nuostatos įsigaliotų laiku t. y. ne vėliau kaip 7 mėnesiai iki Direktyvoje nurodytos jos perkėlimo datos. Nepriėmus Įstatymų projektų, kyla rizika, kad Įstatymų projektai neįsigalios laiku, institucijos nespės pasiruošti naujam reglamentavimui, Europos Komisija turės pagrindą pradėti pažeidimo procedūrą dėl neperkeltų Direktyvos nuostatų.

Vadovaujantis Direktyva, ji turi įsigalioti ne vėliau kaip 2025 m. gegužės 21 d., o Direktyvos 16, 16b, 16c, 16d, 16e ir 16f straipsniai turėjo įsigalioti ne vėliau kaip 2024 m. liepos 1 d. Įstatymų projektų, kuriais perkeliama Direktyva, numatoma priėmimo data negali būti vėlesnė kaip mėnuo iki Direktyvoje nurodytos įgyvendinimo datos.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos³ 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai pateikiami Įstatymų projektuose aiškinamajame rašte.

Priėmus Įstatymų projektus neigiamų teisinio reguliavimo poveikio pasekmių nenumatoma.

Įstatymų projektai tiesiogiai perkelia ir įgyvendina Europos Sąjungos teisės aktus, nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektai atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Konsultavimasis su visuomene.

Siekiant su socialiniais partneriais suderinti esminius Direktyvos nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę aspektus, 2024 m. gegužės 28 d. ir liepos 8–9 d. vyko viešosios konsultacijos. Informacija apie viešąsias konsultacijas ir siūlomas Direktyvos perkėlimo koncepcijas 2024 m. liepos 2 d. buvo paskelbta Energetikos ministerijos interneto svetainėje⁴, taip pat suteikta galimybė visiems norintiems registruotis į viešąsias konsultacijas šiomis temomis:

2024 m. gegužės 28 d. įvyko viešoji konsultacija dėl atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo energijai gaminti galimybių žemėlapių ir paspartintų plėtros zonų planų. Esminių pastabų ar pasiūlymų nebuvo gauta.

2024 m. liepos 8 d. įvyko viešoji konsultacija dėl leidimų išdavimo procedūrų ir viršesnio viešo intereso. Gauti pasiūlymai trumpinti PAV procesus, tinklų pralaidumų skirstymo tvarkas, įvertinti galimybes atsisakyti kai kurių procesų ir į leidimų išdavimo procedūros skaičiavimo terminą įskaičiuoti visą PAV atlikimo trukmę. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymų projektais siekiama perkelti Direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę ir tam yra skirti riboti terminai, ir tai, kad leidimų išdavimo procesų teisinio reguliavimo tobulinimo klausimai bus svarstomi tam sudarytoje Leidimų išdavimo atsinaujinančių išteklių energetikos projektams proceso efektyvinimo ir teisinio reglamentavimo tobulinimo darbo grupėje, į šį pasiūlymą atsižvelgta nebuvo. Taip pat viešosios konsultacijos metu buvo siūloma atsisakyti nuostatos, kad energijos gamyba saulės šviesos energijos elektrinėse, vėjo elektrinėse ir energijos generavimas iš energijos kaupimo įrenginių, jų planavimas, statyba ir eksploatavimas, prijungimas prie elektros tinklų atitinka viršesnį viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslą tik tuo atveju, kai nėra vietų atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai už teritorijų, kuriose tokia plėtra draudžiama vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendimais, įstatymais ir saugomų teritorijų nuostatais. Atsižvelgiant į tai, kad galiojančiuose

³ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“.

⁴ <https://enmin.lrv.lt/lt/naujienos/konsultaciju-ciklas-del-europos-parlamento-ir-tarybos-direktyvos-del-skatinimo-naudoti-atsinaujinanciu-istekliu-energija-perkelimo-i-nacionaline-teise/>

nacionaliniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose aplinkos apsaugą, yra nustatyta, kuriose Lietuvos teritorijose ir kokiomis aplinkybėmis yra galimos veiklos, atitinkančios viršesnę viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslą, į šį pasiūlymą atsižvelgta. Pažymėtina, kad abu šiuos viešosios konsultacijos metu pateiktus pasiūlymus „Ignitis renewables“ Energetikos ministerijai taip pat pateikė raštu.

2024 m. liepos 8 d. įvyko viešosios konsultacijos dėl Direktyvos nuostatų, susijusių su transporto sektoriaus klausimais, perkėlimo. Rinkos dalyviai aktyviai dalyvavo konsultacijoje ir diskusijų metu išsakė savo pozicijas, taip pat iki liepos 12 d. buvo pakviesti pateikti savo poziciją raštu. Buvo sulaukta pastabų iš Lietuvos inovatyvios energetikos ir prekybos įmonių asociacijos, AB „Ambergrid“, UAB „SGdujos“, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, UAB „Ignitis“, VšĮ „Žiedinė ekonomika“, Lietuvos Respublikos Seimo nario K. Adomaičio, UAB „Neste Lietuva“, AB „Orlen Lietuva“, Tarybos, Lietuvos verslo konfederacijos, Biodegalų asociacijos, Lietuvos paukštininkystės asociacijos. Rinkos dalyviai pasiūlė išlaikyti įpareigojimų sistemą, grįstą patiektu energijos kiekiu (energinė verte), atsisakyti neprivalomų nuostatų, susijusių su galimybe biometaną, įleistą į dujų tinklą, priskaityti prie atsinaujinančių išteklių dalies transporto sektoriuje nepriklausomai nuo biometano suvartojimo sektoriaus, nustatyti mechanizmą, leidžiantį perkelti dalį sugeneruotų DAEI apskaitos vienetų į kitus kalendorinius metus, užtikrinti galimybes nebiologinės kilmės degalų, naudojamų naftos degalų gamybos procese, kiekius įtraukti numatant degalų tiekėjų tikslus. Išsiskyrė pasiūlymai dėl daugiklių taikymo pažangiesiems biodegalams mechanizmo įgyvendinimo, vieni rinkos dalyviai siūlo taikyti daugiklius visa apimtimi, o kiti – išlikti prie šiuo metu galiojančio reglamentavimo. Buvo pasiūlyta atsisakyti privalomo biodegalų įmaišymo į kiekvieną litrą ir palikti tik metinius įpareigojimus, tačiau buvo ir siūlančių priešingai – išlaikyti esamą sistemą. Dalis rinkos dalyvių pasiūlė naujus įpareigojimus pradėti taikyti tik nuo 2026 m., suteikiant pakankamai laiko pasiruošti naujiems tikslams. Energetikos ministerija susipažino su gautomis pastabomis ir pasiūlymais ir juos įvertino. Buvo atsižvelgta į pasiūlymus išlaikyti esamą įpareigojimų įgyvendinimo schemą, grįstą energine verte, taip pat atsižvelgta į pasiūlymus neįtraukti keitimų, susijusių su galimybėmis biometaną, įleistą į dujų tinklus, priskirti prie transporto sektoriaus tikslų įgyvendinimo, atsižvelgta į pasiūlymus sudaryti lankstesnes galimybes perkeliant DAEI apskaitos vienetus. Atsižvelgiant į pasiūlymus, projektuose nustatyta, kad nauji įpareigojimai degalų tiekėjams būtų pradėti taikyti nuo 2026 m. ir imtų sparčiau didėti 2029 ir 2030 metais.

2024 m. liepos 9 d. įvyko viešoji konsultacija dėl pažangių energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologijų dalies didinimo. Esminių pastabų ar pasiūlymų nebuvo gauta.

2024 m. liepos 9 d. įvyko viešoji konsultacija dėl AEI integracijos pramonės sektoriuje, kurios metu buvo sulaukta komentarų ir klausimų dėl su AEI integracija pramonės sektoriuje susijusių Direktyvos nuostatų perkėlimo, apimančių AEI integracijos pramonėje apskaičiavimą, veiksnius, kurie jam galėtų turėti įtakos galimų priemonių, kuriomis galėtų būti siekiama numatomų tikslų ir visuomenės informavimo ir švietimo AEI bei iš AEI pagaminto nebiologinės kilmės kuro projektų plėtros klausimais svarbą. Komentarų ar klausimų raštu nebuvo gauta. Taip pat liepos 22 d. buvo organizuojamas pasitarimas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, skirtas minimų nuostatų perkėlimui aptarti.

Įstatymų projektai 2024 m. rugpjūčio 1 d. buvo pateikti išvadoms gauti ir paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Į gautas suinteresuotų subjektų pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta tobulinant Įstatymų projektus. Patikslinti Įstatymų projektai taip pat buvo išsiųsti pastabas teikusiems asmenims susipažinti ir derinti darbo tvarka. Dėl suinteresuotų subjektų keliamų klausimų, susijusių su Įstatymų projektų nuostatomis, paaiškinimai pateikti darbo tvarka, todėl derinimo pažymyje papildomai nenurodomi.

2024 m. rugsėjo 6 d. įvyko pateiktų pastabų ir pasiūlymų dėl Įstatymų projektų aptarimas su pastabas teikusiais subjektais. Taip pat buvo suteikta galimybė pateikti pastabas raštu. Gautos pastabos ir pasiūlymai įvertinti atitinkamai patikslinant Įstatymų projektus. Pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pateiktos 2024 m. rugsėjo 16 d. Vyriausybei teiktoje derinimo pažymyje.

Įstatymų projektai svarstyti 2024 m. spalio 8 d. tarpinstituciniame pasitarime. Patikslintas AIEĮ projektas suderintas darbo tvarka su Aplinkos ministerija pagal išsakytas pastabas. Atsižvelgiant į tai, kad Aplinkos ministerija pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11 straipsnių ir Įstatymo 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projektą (TAIS, Reg. Nr. 24-7798(3), kuriuo keičiama 8 straipsnio 1 dalis ir šis keitimas įsigalios anksčiau, siekiant suderinti pateiktus projektus į PŪVPAVĮ projektą įtrauktas ir Aplinkos ministerijos pateikto projekto 8 straipsnio 1 dalies papildymas, nustatant, kad planuojamai ūkinei veiklai, pripažintai strateginiu projektu pagal Reglamentą (ES) 2024/1252, privaloma rengti PAV programą. Taip pat buvo įvertintos ir darbo tvarka su Aplinkos ministerija suderintos jos teiktos pastabos dėl kaupimo įrenginių ir paspartintų atsinaujinančios energetikos plėtros zonų.

Energetikos ministerija taip pat įvertino ir atitinkamai patikslino projektus atsižvelgdama į Energetikos ministerijai darbo tvarka AB „Energijos skirstymo operatorius“, LITGRID AB teiktas pastabas ir pasiūlymus, į Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Valstybės įmonės Registrų centro, UAB „Neste Lietuva“ bei UAB „Ignitis Renewables“ teiktas pastabas ir pasiūlymus. ADĮ projektai buvo pakoreguoti atsižvelgiant į visas Vyriausybės Teisės grupės pastabas. Vysiausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktos pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pateikti pridedamoje derinimo pažymoje.

Įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Tvarios energetikos politikos grupė (vadovė Lina Sveklaitė (tel. 0 602 46 479, el. p. lina.sveklaite@enmin.lt) (vartotojų įrenginių prijungimas prie perdavimo tinklo, elektrinių atitiktis techniniams reikalavimams), tiesioginiai rengėjai – patarėja Brigita Banuškevičė, tel. 0 656 76 511, el. p. brigita.banuskevica@enmin.lt (kilmės garantijos, atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių projektavimo ir statybos reikalavimai), patarėjas Sergej Garbar, tel. 0 602 46 324, el. p. sergej.garbar@enmin.lt (veiklos keitimas), patarėja Jevgenija Jankevič, tel. 0 602 47 359, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt (atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros žemėlapis, paspartintos atsinaujinančios energetikos plėtros zonų planai, leidimai veiklai elektros energetikos sektoriuje), patarėjas Daumantas Kerežis, tel. 0 670 39 354, el. p. daumantas.kerezis@enmin.lt (pažangios energijos iš AEI gamybos technologijos), vyriausiasis specialistas Domantas Mikelevičius, tel. 0 668 34 291, el. p. domantas.mikelevicius@enmin.lt (leidimai veiklai elektros energetikos sektoriuje, viršesnis viešasis interesas), vyriausiasis specialistas Lukas Satkauskas, tel. 0 602 46 399, el. p. lukas.satkauskas@enmin.lt (atsinaujinančių išteklių energijos integravimas pramonės sektoriuje), patarėjas Aurimas Salapėta, tel. 0 602 46552, el. p. aurimas.salapeta@enmin.lt (transporto sektoriaus ir biodegalų tvarumo klausimai) ir Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė (vadovas Karolis Švaikauskas (tel. 0 670 39 352, el. p. karolis.svaikauskas@enmin.lt), projektų vadovas Vilmantas Markevičius, tel. 0 602 47 406, el. p. vilmantas.markevicius@enmin.lt (biomasės tvarumo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažėjimo kriterijai bei pakopinis biomasės naudojimo principas), patarėja Asta Cicėnienė, tel. 0 602 53 734, el. p. asta.ciceniene@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. ADĮ projektas, 13 lapų.
2. ADĮ projekto lyginamasis variantas, 16 lapų.
3. ADĮ projektas Nr. 2, 1 lapas.
4. ADĮ projekto Nr. 2 lyginamasis variantas, 1 lapas.
5. AIEĮ projektas, 34 lapų.
6. AIEĮ projekto lyginamasis variantas, 37 lapai.
7. EEĮ projektas, 19 lapų.
8. EEĮ projekto lyginamasis variantas, 21 lapas.
9. EĮ projektas, 2 lapai.
10. EĮ projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

11. PŪVPAVĮ projektas, 5 lapai.
12. PŪVPAVĮ projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.
13. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 32 lapai.
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 2 lapai.
15. Įstatymų projektų derinimo pažyma, 8 lapai.
16. Atitikties lentelė, 414 lapai.
17. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys